

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 28 september 2023 *

”Fördragsbrott – Dom varigenom domstolen fastställer ett fördragsbrott – Underlåtenhet att följa domen – Direktiv 95/60/EG – Märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja – Avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen – Protokollet om Irland/Nordirland – Fortsatt fördragsbrott efter utgången av övergångsperioden såvitt avser Nordirland– Artikel 260.2 FEUF – Ekonomiska sanktioner – Schablonbelopp – Överträdelsens svårhetsgrad – Betalningsförmåga”

I mål C-692/20

angående en talan om fördragsbrott enligt artikel 260.2 FEUF, som väckts den 21 december 2020,

Europeiska kommissionen, företrädd av A. Armenia och P.-J. Loewenthal, båda i egenskap av ombud,

sökande,

mot

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, inledningsvis företrädd av S. McCrory och F. Shibli, båda i egenskap av ombud, biträdda av O. Thomas, KC, och P. Reynolds, barrister, därefter av L. Baxter, S. McCrory och F. Shibli, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av O. Thomas, KC, och P. Reynolds, barrister, därefter av L. Baxter, i egenskap av ombud, biträdd av O. Thomas, KC, och P. Reynolds, barrister, och slutligen av S. Fuller, i egenskap av ombud, biträdd av O. Thomas, KC, och P. Reynolds, barrister,

svarande,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Arabadjiev, domstolens vice ordförande L. Bay Larsen, tillika tillförordnad domare på första avdelningen, samt domarna P.G. Xuereb, A. Kumin (referent) och I. Ziemele,

generaladvokat: A.M. Collins,

* Rättegångsspråk: engelska.

justitiesekreterare: handläggaren M. Longar,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 28 september 2022,

och efter att den 8 december 2022 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Europeiska kommissionen har yrkat att domstolen ska
 - fastställa att Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 260.1 FEUF, jämförd med artiklarna 127 och 131 i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 2020, s. 7) (nedan kallat utträdesavtalet), genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att följa domen av den 17 oktober 2018, kommissionen/Förenade kungariket (C-503/17, EU:C:2018:831) (nedan kallad fördragsbrottsdomen),
 - förplikta Förenade kungariket, enligt artikel 260.2 FEUF, jämförd med artiklarna 127 och 131 i utträdesavtalet, att till kommissionen betala:
 - ett dagligt löpande vite på 268 878,50 euro för varje dags dröjsmål med att följa fördragsbrottsdomen, från och med den dag då dom meddelas i förevarande mål till den dag då fördragsbrottsdomen har följts till fullo, och
 - ett schablonbelopp som ska beräknas genom att multiplicera ett dagligt belopp om 35 873,20 euro med det antal dagar som förflutit mellan dagen då fördragsbrottsdomen meddelades och den dag då nämnda stat efterkommer den domen eller, om denna stat inte har efterkommit fördragsbrottsdomen innan dom meddelas i förevarande mål, den dag då dom meddelas i förevarande mål, varvid det lägsta belopp att betala ska fastställas till 8 901 000 euro, samt
 - förplikta Förenade kungariket att ersätta rättegångskostnaderna.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Utträdesavtalet

- 2 Utträdesavtalet, som godkändes på Europeiska unionens och Europeiska atomenergigemenskapens vägnar genom rådets beslut (EU) 2020/135 av den 30 januari 2020 (EUT L 29, 2020, s. 1), trädde i kraft den 1 februari 2020.

3 I artikel 86.1 och 86.3 i detta avtal, under rubriken ”Pågående mål vid Europeiska unionens domstol”, föreskrivs följande:

”1. Europeiska unionens domstol ska fortsätta att vara behörig i mål som anhängiggjorts av eller mot Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång ...

...

3. Vid tillämpningen av detta kapitel ska mål anses ha anhängiggjorts vid Europeiska unionens domstol ... vid den tidpunkt då den handling genom vilken målet anhängiggörs registrerades vid domstolens ... kansli ...”

4 I enlighet med artikel 126 i utträdesavtalet började övergångsperioden löpa den dag då detta avtal trädde i kraft och den upphörde den 31 december 2020.

5 I artikel 127 i utträdesavtalet, med rubriken ”Övergångens omfattning”, föreskrivs följande:

”1. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska unionsrätten vara tillämplig på och i Förenade kungariket under övergångsperioden.

...

3. Under övergångsperioden ska den unionsrätt som är tillämplig enligt punkt 1 ha samma rättsverkningar med avseende på och i Förenade kungariket som inom unionen och dess medlemsstater, och den ska tolkas och tillämpas enligt samma metoder och allmänna principer som de som är tillämpliga inom unionen.

...

6. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska under övergångsperioden alla hänvisningar till medlemsstaterna i den unionsrätt som är tillämplig enligt punkt 1, inbegripet såsom denna är genomförd och tillämpas av medlemsstaterna, förstås så, att de inbegriper Förenade kungariket.

...”

6 Artikel 131 i avtalet, med rubriken ”Tillsyn och efterlevnad”, har följande lydelse:

”Under övergångsperioden ska unionens institutioner, organ och byråer ha den behörighet som unionsrätten tilldelar dem i förhållande till Förenade kungariket och till fysiska och juridiska personer som uppehåller sig i eller är etablerade i Förenade kungariket. I synnerhet ska Europeiska unionens domstol ha den behörighet som föreskrivs i fördragen.

Första stycket ska också tillämpas under övergångsperioden i fråga om tolkningen och tillämpningen av detta avtal.”

7 Protokoll om Irland/Nordirland, som är fogat till utträdesavtalet (nedan kallat protokollet om Irland/Nordirland), innehåller en artikel 8 som har rubriken ”Mervärdesskatt och punktskatter”. I första stycket i denna artikel föreskrivs följande:

”De unionsrättsliga bestämmelser om varor som förtecknas i bilaga 3 till detta protokoll ska tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland.”

- 8 Artikel 12 i protokollet om Irland/Nordirland har rubriken ”Genomförande, tillämpning, tillsyn och efterlevnad”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 ska Förenade kungarikets myndigheter ansvara för att genomföra och tillämpa de unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom detta protokoll på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland.”

- 9 Bilaga 3 till detta protokoll avser bland annat rådets direktiv 95/60/EG av den 27 november 1995 om märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen (EGT L 291, 1995, s. 46).

Direktiv 95/60

- 10 Första och tredje skälet i direktiv 95/60 har följande lydelse:

”De gemenskapsåtgärder som planeras i detta direktiv är inte bara nödvändiga utan oundgängliga för att förverkliga målen med den inre marknaden. Dessa mål kan inte uppnås av medlemsländerna individuellt. ... Det här direktivet överensstämmer med subsidiaritetsprincipen.

...

För att den inre marknaden skall kunna fungera tillfredsställande är det för närvarande nödvändigt att utforma gemensamma regler för märkning för beskattningsändamål av dieselbrännolja och fotogen, vilka inte har beskattats enligt den normala skattesats som är tillämplig på dessa mineraloljor när de används som drivmedel.”

- 11 I artikel 1.1 i direktivet föreskrivs följande:

”Om inte annat följer av nationella bestämmelser om märkning för beskattningsändamål skall medlemsstaterna använda ett märkningssystem enligt detta direktiv

- för alla typer av dieselbrännolja, enligt KN-nummer 2710 00 69, som släppts för konsumtion ... och som befriats från punktskatt eller belagts med punktskatt efter en annan skattesats än den som anges i artikel 5.1 i [rådets direktiv 92/82/EEG av den 19 oktober 1992 om tillnärmning av punktskattesatser för mineraloljor (EGT L 316, 1992, s. 19; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 98), vilket har upphävts och ersatts av rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 2003, s. 51)],

...”

- 12 Artikel 3 i direktivet har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att försäkra sig om att oriktig användning av märkta produkter undviks och särskilt att säkerställa att mineraloljorna i fråga inte kan användas för förbränning i motorn på fordon avsedda för vägtrafik, eller förvaras i bränsletankarna till sådana fordon, om inte medlemsstaternas behöriga myndigheter tillåter sådan användning i särskilda fall.

Medlemsstaterna skall föreskriva att deras nationella lagstiftning förbjuder en sådan användning av de berörda mineraloljorna i situationer enligt första stycket. Varje medlemsstat skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv tillämpas fullt ut och skall särskilt

fastställa de sanktioner som skall tillämpas vid överträdelse av de ovan nämnda bestämmelserna. Sanktionerna skall vara effektiva, stå i rimlig proportion till överträdelsen och verka avskräckande.”

Direktiv 2003/96

- 13 Artikel 14.1 i direktiv 2003/96 hade följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall, utöver vad som följer av de allmänna bestämmelserna i [rådets direktiv 92/12/EEG av den 25 februari 1992 om allmänna regler för punktskattepliktiga varor och om innehav, flyttning och övervakning av sådana varor (EGT L 76, 1992, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 57)] om skattebefrielser för användning av skattepliktiga produkter och utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser, bevilja skattebefrielse för följande användningsområden, på villkor som medlemsstaterna skall fastställa i syfte att säkerställa en korrekt och lättfattlig tillämpning av sådana skattebefrielser och i syfte att förhindra varje form av skatteflykt, undandragande av skatt eller missbruk:

...

- c) Energiprodukter som levereras för användning som bränsle för sjöfart inom gemenskapens farvatten (inklusive fiske), annat än i privata nöjesfartyg, och elektricitet som framställs ombord på ett fartyg.

...”

Förenade kungarikets lagstiftning

- 14 Hydrocarbon Oil Duties Act 1979 (1979 års lag om punktskatt på mineralolja), som reglerar beskattning av motorbränsle, har ändrats bland annat genom Finance Act 2012 (2012 års finanslag). Med hänsyn till tidpunkten för de aktuella omständigheterna är det 1979 års lag i dess lydelse enligt 2012 års lag som är tillämplig i förevarande mål (nedan kallad 1979 års lag).
- 15 I section 14E i 1979 års lag reglerades beskattning av bränsle som användes för att framdriva privata nöjesfartyg I denna lag föreskrevs följande:

”Tjockolja och bioblandning som omfattas av en reducerad skattesats: privata nöjesfartyg

- 1) Denna section ska tillämpas på tjockoljor eller på bioblandningar som omfattas av en reducerad skattesats.
- 2) Tjockoljorna och bioblandningarna får inte användas som bränsle för att framdriva privata nöjesfartyg
- 3) Om en part (leverantören) levererar en viss mängd tjockolja eller bioblandning till en annan part och den sistnämnda parten lämnar en giltig deklaration till leverantören
 - a) ska punkt 2 inte tillämpas på sådan tjockolja eller bioblandning.och
 - b) leverantören är skyldig att i enlighet med gällande bestämmelser betala in det belopp som föreskrivs i punkt 4 till skattemyndigheten.

...

7A) En giltig deklaration ska innehålla en bekräftelse på att ingen bestämmelse i denna section eller någon åtgärd som vidtas i enlighet med denna (inbegripet deklarationen i sig) påverkar de begränsningar eller förbud som föreskrivs i lag i en annan medlemsstat än Förenade kungariket när det gäller användningen av tjockolja eller bioblandningar som motorbränsle för sjöfart utanför Förenade kungarikets territorialvatten ...

...”

- 16 Section 14E i 1979 års lag ändrades genom Schedule 11 to Finance Act 2020 (bilaga 11 – 2020 års finanslag), som trädde i kraft den 1 oktober 2021. Det huvudsakliga syftet var att förbjuda användningen i Nordirland av märkt bränsle för framdrivning av privata nöjesfartyg.

Fördragsbrottsdomen

- 17 I fördragsbrottsdomen slog domstolen fast följande: ”Förenade kungariket ... har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt [direktiv 95/60] genom att tillåta användning av märkt bränsle för framdrivning av privata nöjesfartyg, även när detta bränsle inte är föremål för befrielse från eller nedsättning av punktskatt.”

Det administrativa förfarandet

- 18 Efter det att fördragsbrottsdomen hade meddelats anmodade kommissionen Förenade kungariket, genom skrivelse av den 22 oktober 2018, att inom två månader underrätta kommissionen om vilka åtgärder denna stat avsåg att vidta för att efterkomma denna dom.
- 19 I skrivelse av den 19 december 2018 uppgav sig Förenade kungariket ha för avsikt att under åren 2019 och 2020 ändra sin lagstiftning, särskilt 1979 års lag och relevant sekundär lagstiftning, för att förbjuda användningen av märkt bränsle för framdrivning av privata nöjesfartyg. I denna skrivelse preciserade Förenade kungariket även att det med hänsyn till de betydande praktiska konsekvenserna av dessa ändringar skulle hållas ett offentligt samråd.
- 20 Kommissionen ansåg att Förenade kungariket inte hade vidtagit nödvändiga åtgärder för att efterkomma fördragsbrottsdomen och sände därför den 15 maj 2020, i enlighet med artikel 260.2 FEUF, en formell underrättelse till Förenade kungariket och uppmanade denna stat att inkomma med synpunkter inom fyra månader från mottagandet av denna skrivelse, det vill säga senast den 15 september 2020.
- 21 Förenade kungariket besvarade den formella underrättelsen den 11 september 2020 och redogjorde för svårigheterna med att efterkomma fördragsbrottsdomen, bland annat på grund av de allmänna val som hade hållits i landet i december 2019. Förenade kungariket påpekade även att ett bemyndigande hade införts i 2020 års finanslag och att detta var ett steg som med nödvändighet måste föregå antagandet av den sekundära lagstiftning som krävdes för att Förenade kungariket skulle kunna efterkomma domen. Denna stat angav dessutom att mer omfattande reformer hade föreslagits för att avskaffa rätten att använda märkt bränsle inom de flesta sektorer från och med april 2022. Förenade kungariket preciserade i detta avseende att ett samråd om dessa reformer skulle avslutas den 1 oktober 2020 och att beslut om en tidsfrist för

att avskaffa rätten att använda märkt bränsle för framdrivning av privata nöjesfartyg skulle fattas därefter, tillsammans med de slutgiltiga besluten om de mer omfattande reformerna avseende detta bränsle.

- 22 Kommissionen beslutade mot denna bakgrund att väcka förevarande talan.

Omständigheter som inträffat under målets handläggning

- 23 Eftersom den övergångsperiod som föreskrivs i artikel 126 i utträdesavtalet löpte ut den 31 december 2020 upphörde bestämmelserna i direktiv 95/60 att vara tillämpliga på och i Förenade kungariket från och med den 1 januari 2021, dock med undantag för Nordirland där dessa bestämmelser fortsatte att gälla efter detta datum, i enlighet med artikel 8 i protokollet om Irland/Nordirland, jämförd med protokollets bilaga 3.
- 24 Den 21 maj 2021 sände Förenade kungariket en skrivelse till kommissionen, i vilken kommissionen upplystes om att den slutgiltiga lagstiftningen om förbud mot användning av märkt bränsle med nedsatt punktskattesats för framdrivning av privata nöjesfartyg i Nordirland skulle antas av Förenade kungarikets parlament den 1 juli 2021. Förenade kungariket angav vidare att de privata bränsleleverantörerna under båtsäsongen inte hade någon möjlighet att bygga ut den ytterligare infrastruktur som krävdes för att kunna tillhandahålla dieselbränslen med full punktskattesats till privata nöjesfartyg och dieselbränslen med nedsatt punktskatt till kommersiella fartyg, vilket innebar att detta förbud skulle träda i kraft den 1 oktober 2021.
- 25 Förenade kungariket uppdaterade således den 21 maj 2021 sitt meddelande om punktskatt på bränsle som används för privata nöjesfartyg, så att meddelandet i punkt 2.3 anger följande:
- ”Från och med den 1 oktober 2021 får privata nöjesfartyg i Nordirland med en enda bränsletank (för framdrivning och för andra ändamål än framdrivning) inte använda [märkt bränsle], såvida det inte har placerats i en bränsletank i Nordirland före den 1 oktober 2021 eller i ett område där [märkt bränsle] fortfarande lagligen kan användas för framdrivning ...”
- 26 Den sekundära lagstiftningen i fråga antogs den 28 juni 2021 och möjliggjorde ikraftträdandet av bestämmelserna i 2020 års finanslag, vilket innebär att det sedan den 1 oktober 2021 är förbjudet för användare av privata nöjesfartyg att i Nordirland använda märkt bränsle för framdrivning av dessa fartyg.
- 27 Genom skrivelse av den 11 februari 2022 underrättade kommissionen domstolen om att den återkallade sin talan i den del den avsåg det dagliga löpande vitet, med motiveringen att detta yrkande hade förlorat sitt föremål i och med ikraftträdandet av bestämmelserna i 2020 års finanslag den 1 oktober 2021. Kommissionen vidhöll emellertid sitt yrkande att Förenade kungariket skulle föreläggas att betala ett schablonbelopp om 35 873,20 euro per dag från den 17 oktober 2018 till och med den 30 september 2021, det vill säga perioden mellan avkunnandet av fördragsbrottsdomen och den dag då denna stat efterkom denna dom.

Prövning av fördragsbrottet

Parternas argument

- 28 Kommissionen har gjort gällande att Förenade kungariket inte har vidtagit nödvändiga åtgärder för att följa fördragsbrottsdomen. Räknat från mottagandet av den formella underrättelsen hade denna stat fyra månader på sig att inkomma med synpunkter, det vill säga fram till den 15 september 2020. Enligt kommissionen framgår det emellertid tydligt av svaret på den formella underrättelsen att Förenade kungariket, även om det vidtagit vissa förberedande lagstiftningsåtgärder, inte tänkt avskaffa rätten att använda märkt bränsle för att framdriva privata nöjesfartyg förrän i april 2022. Kommissionen har i detta avseende hävdade att en medlemsstat inte kan åberopa en långsam lagstiftningsprocess eller interna svårigheter för att rättfärdiga att den underlåtit att i rätt tid följa en dom från domstolen.
- 29 Förenade kungariket har genmält att det inte har underlåtit att fullgöra sin skyldighet att följa fördragsbrottsdomen, eftersom kommissionen skickade den formella underrättelsen och väckte talan i förevarande mål för tidigt. Förenade kungariket har härvid anfört att det av domstolens praxis enligt bland annat domen av den 4 juli 2000, kommissionen/Grekland (C-387/97, EU:C:2000:356, punkt 82), och domen av den 25 juni 2013, kommissionen/Republiken Tjeckien (C-241/11, EU:C:2013:423, punkt 44), enligt vilken genomförandet av åtgärder för att följa en fördragsbrottsdom ska slutföras snarast möjligt, går att dra slutsatsen att domstolen ska undersöka de praktiska svårigheter som den berörda medlemsstaten står inför. Förenade kungariket anser att det även framgår av domen av den 25 november 2003, kommissionen/Spanien (C-278/01, EU:C:2003:635, punkt 30), att domstolen, för att kunna fastställa att en medlemsstat i strid med artikel 260.2 FEUF har underlåtit att följa en fördragsbrottsdom, måste anse att det var möjligt att följa den domen vid en tidigare tidpunkt än den då detta faktiskt gjordes.
- 30 I detta sammanhang ankommer det på kommissionen att analysera de praktiska svårigheter som den berörda medlemsstaten måste övervinna för att efterkomma en fördragsbrottsdom. Kommissionen måste visa att det, trots dessa svårigheter, var rimligen möjligt för medlemsstaten att efterkomma domen inom den frist som angetts i den formella underrättelsen. Med hänsyn till komplexiteten och omfattningen av Förenade kungarikets åliggande att efterkomma fördragsbrottsdomen var den period på 23 månader som löpte mellan avkunnandet av denna dom och utgången av den frist som angavs i den formella underrättelsen uppenbart otillräcklig för att denna stat skulle kunna efterkomma nämnda dom.
- 31 Förenade kungariket har vidare anfört att ett resonemang grundat på strikt ansvar inte är tillämpligt i mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 260 FEUF. Kommissionen borde i förekommande fall, i samband med den talan som den väckte med stöd av artikel 258 FEUF, ha yrkat att ekonomiska sanktioner skulle åläggas Förenade kungariket i enlighet med artikel 260.3 FEUF, vilket den inte gjorde. Slutligen anser Förenade kungariket att kommissionen har blandat ihop medlemsstaternas praktiska svårigheter, vilka domstolen är skyldig att beakta, med dessa medlemsstaters interna rättsliga och politiska problem, vilka domstolen inte kan ta hänsyn till.
- 32 I förevarande fall har Förenade kungariket gjort gällande att landet ställdes inför unika praktiska svårigheter att genomföra direktiv 95/60 och efterkomma fördragsbrottsdomen, vilket Förenade kungariket underrättade kommissionen om. Dessa svårigheter hade att göra med 1) Förenade kungarikets geografiska särdrag med avseende på kusternas längd och antalet hamnar och redder, 2) de stora skillnaderna i storleken på de hamnar där fartyg kan tanka bränsle, 3) de

materiella krav som små hamnar ställs inför när de ska tillhandahålla såväl icke märkt bränsle som märkt bränsle, 4) de ekonomiska och säkerhetsmässiga problem som rör bland annat skatteundandragande, risken för försämrad diesel, installation av tillfälliga sekundära tankar, påverkan på turistintäkter och användningen av märkt bränsle för andra ändamål än framdrivning, samt 5) covid-19-pandemin.

- 33 Kommissionen har i sin replik för det första påpekat att Förenade kungariket inte har bestritt att det, per den 15 september 2020, inte hade efterkommit fördragsbrottsdomen.
- 34 Kommissionen har för det andra anfört att det saknas stöd i rättspraxis för Förenade kungarikets påstående att kommissionen måste visa att det rimligen var möjligt att efterkomma domen före detta datum.
- 35 För det tredje har kommissionen påpekat att domstolens fasta praxis, enligt vilken en medlemsstat inte kan åberopa praktiska svårigheter för att rättfärdiga ett åsidosättande av artikel 260.1 FEUF, inte enbart avser politiska och rättsliga svårigheter. Förenade kungariket har dessutom, genom att göra gällande att ett resonemang som grundar sig på strikt ansvar inte kan tillämpas inom ramen för det förfarande som avses i artikel 260 FEUF, förväxlat sin skyldighet enligt artikel 260.1 FEUF med bedömningen av fördragsbrottets svårighetsgrad enligt artikel 260.2 FEUF.
- 36 Under alla förhållanden utgör de av Förenade kungariket åberopade omständigheterna inte sådana praktiska svårigheter som kan rättfärdiga underlåtenheten att följa fördragsbrottsdomen. Härvid har kommissionen inledningsvis, med avseende på de argument som anförts av Förenade kungariket rörande dröjsmålet med lagstiftningen, påpekat att denna stats skyldighet att utvärdera marinor och kommersiella hamnar för att fastställa vilka eventuella korrigerande åtgärder som är nödvändiga för att följa domen inte förklarar varför nämnda stat, mer än två och ett halvt år efter det att fördragsbrottsdomen meddelades, inte antagit den sekundära lagstiftning som krävs för att efterkomma denna dom. Därefter, såvitt gäller de svårigheter som Förenade kungariket har hävdad har att göra med infrastrukturen, såsom förekomsten av avlägsna eller mycket små hamnar där det inte finns tillräckligt med utrymme för att tillhandahålla både märkt bränsle och icke märkt bränsle, har kommissionen anfört att dessa eventuella svårigheter snarare tycks vara undantag än huvudregel. Andra medlemsstater har dessutom överkommit svårigheter av samma slag. Vad vidare gäller covid-19-pandemin har kommissionen påpekat att den beviljade Förenade kungariket en exceptionell frist på fyra månader för att besvara den formella underrättelsen, trots att fristen vanligtvis endast är två månader. Antalet fall av covid-19 i denna stat låg dessutom på en av dess lägsta nivåer under sommaren 2020.
- 37 Kommissionen anser för det fjärde att det, i motsats till vad Förenade kungariket har hävdad, framgår tydligt av denna stats skrivelse av den 11 september 2020 att rätten att använda märkt bränsle ska avskaffas, inom de flesta sektorer, först från och med april 2022. Diskrepansen mellan Förenade kungarikets åtaganden att i tid följa fördragsbrottsdomen och avsaknaden av konkreta resultat inom en överskådlig framtid föranledde kommissionen att inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 260.2 FEUF. Det var först efter det att kommissionen hade väckt talan med stöd av denna bestämmelse som nämnda stat åtog sig att anta den sekundära lagstiftning som krävdes.
- 38 För det femte anser kommissionen att Förenade kungarikets argument avseende artikel 260.3 FEUF är felaktigt, eftersom det fördragsbrottsförfarande som utmynnade i avkunnandet av fördragsbrottsdomen avsåg ett felaktigt införlivande av ett direktiv och inte en underlåtenhet att underrätta kommissionen om införlivandeåtgärder.

- 39 I sin duplik har Förenade kungariket genmält att 2020 års finanslag gjort det möjligt för denna stat att följa direktiv 95/60 från och med denna lags ikraftträdande den 1 oktober 2021.
- 40 Förenade kungariket har vidare gjort gällande att artikel 260.1 FEUF inte kan anses ha överträtts enbart på grund av att denna stat inte vidtog de nödvändiga åtgärderna före utgången av den frist som angavs i den formella underrättelsen, eftersom detta skulle innebära att kommissionen tillerkändes en befogenhet att fastställa fristen för att efterkomma en fördragsbrottsdom från domstolen, vilket det saknas stöd för i denna bestämmelse. Vid utövandet av sitt utrymme för skönmässig bedömning kan kommissionen inte heller, utan att åsidosätta rättssäkerhetsprincipen och proportionalitetsprincipen, väcka talan vid domstolen med stöd av artikel 260.2 FEUF när den så önskar och utan att undersöka huruvida det var ”möjligt” att efterkomma domstolens dom. Vidare anser Förenade kungariket att dess argument rörande åsidosättande av principen om likabehandling ska godtas, eftersom de tidsfrister som kommissionen beviljat andra medlemsstater för att efterkomma fördragsbrottsdomar från domstolen i vissa fall har varit betydligt längre än den som beviljats i förevarande fall.
- 41 Slutligen har Förenade kungariket avslutningsvis anfört att kommissionen missuppfattade dess argument rörande de praktiska svårigheterna i fråga och underlät att beakta dessa svårigheter på ett adekvat sätt. Kommissionen väckte dessutom sin talan vid domstolen på grundval av en felaktig tolkning av skrivelsen av den 11 september 2020. I denna skrivelse angavs inte, i motsats till vad kommissionen har gjort gällande, att förbudet mot att använda märkt bränsle för privata nöjesfartyg skulle gälla först från och med april 2022, utan det preciserades att ändringar som gick utöver de krav som följer av fördragsbrottsdomen skulle träda i kraft vid denna tidpunkt.

Domstolens bedömning

- 42 I artikel 260.2 FEUF föreskrivs att om kommissionen anser att den berörda medlemsstaten inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom, får kommissionen, efter att ha gett staten tillfälle att framföra sina synpunkter, väcka talan vid domstolen, med angivande av det schablonbelopp eller vite som den med hänsyn till omständigheterna anser är lämpligt att den medlemsstaten ska betala.
- 43 Domstolen erinrar om att man i ett fördragsbrottsförfarande enligt artikel 260.2 FEUF, som referenstidpunkt för att bedöma huruvida det föreligger ett fördragsbrott, ska använda utgången av den frist som kommissionen angett i den formella underrättelse som den utfärdat med stöd av denna bestämmelse (dom av den 20 januari 2022, kommissionen/Grekland (Återkrav av statligt stöd – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punkt 61 och där angiven rättspraxis).
- 44 Vidare grundar sig fördragsbrottsförfarandet på ett objektiva fastställande av att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt fördraget eller enligt en sekundärrättsakt (dom av den 12 november 2019, kommissionen/Irland (Vindkraftspark i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punkt 92).
- 45 Som framgår av punkt 20 ovan skickade kommissionen den 15 maj 2020 en formell underrättelse till Förenade kungariket i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 260.2 FEUF. Den referenstidpunkt som nämns i punkt 43 ovan är således utgången av den frist som fastställts i denna skrivelse, det vill säga den 15 september 2020.

- 46 Det är klarlagt att Förenade kungariket vid denna tidpunkt inte hade vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att följa fördragsbrottsdomen. Denna stat hade förvisso redan antagit 2020 års finanslag, innehållande det bemyndigande att meddela föreskrifter som var nödvändigt för att den skulle kunna efterkomma fördragsbrottsdomen, men denna lag trädde inte i kraft förrän den 1 oktober 2021, vilket innebär att det före detta datum var tillåtet i hela Förenade kungariket att använda märkt bränsle för att framdriva privata nöjesfartyg.
- 47 De argument som Förenade kungariket anfört föranleder inte någon annan slutsats. Domstolen konstaterar för det första att det, såvitt gäller Förenade kungarikets argument att kommissionen måste visa att det var rimligen möjligt för denna stat att följa fördragsbrottsdomen före utgången av den frist som angavs i den formella underrättelsen, räcker att påpeka att även om det ankommer på kommissionen att inom ramen för ett förfarande enligt artikel 260.2 FEUF förse domstolen med de uppgifter som den behöver för att kunna bedöma i vilken utsträckning en medlemsstat har följt en fördragsbrottsdom (dom av den 2 december 2014, kommissionen/Italien, C-196/13, EU:C:2014:2407, punkt 48 och där angiven rättspraxis), så kan det inte krävas att kommissionen visar att det är möjligt att följa en sådan dom vid utgången av den frist som angetts i kommissionens formella underrättelse till den berörda medlemsstaten.
- 48 För det andra, vad gäller Förenade kungarikets argument att kommissionen skickade den formella underrättelsen och väckte förevarande talan för tidigt, särskilt med hänsyn till att det på grund av praktiska svårigheter var omöjligt för Förenade kungariket att till fullo efterkomma fördragsbrottsdomen före utgången av den frist som fastställts i denna underrättelse, gör domstolen följande bedömning. Även om artikel 260.1 FEUF inte anger någon tidsfrist inom vilken en fördragsbrottsdom ska ha följts, är det med hänsyn till vikten av omedelbar och enhetlig tillämpning av unionsrätten enligt fast rättspraxis påkallat att åtgärder för att följa domen vidtas omedelbart och slutförs snarast möjligt (dom av den 12 november 2019, kommissionen/Irland (Vindkraftspark i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punkt 123 och där angiven rättspraxis).
- 49 Dessutom går det inte, i motsats till vad Förenade kungariket har gjort gällande, att av rättspraxis dra slutsatsen att den berörda medlemsstaten kan åberopa praktiska svårigheter som skäl för att inte följa en dom från domstolen. Enligt fast rättspraxis kan en medlemsstat nämligen inte åberopa bestämmelser, praxis eller förhållanden i sin interna rättsordning som grund för att underlåta att iaktta skyldigheter som följer av unionsrätten (dom av den 12 november 2019, kommissionen/Irland (Vindkraftspark i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punkt 89 och där angiven rättspraxis).
- 50 Såsom generaladvokaten har påpekat, i punkterna 18 och 20 i sitt förslag till avgörande, kan det inte anses att denna rättspraxis endast avser rättsliga och politiska svårigheter, och att praktiska svårigheter därför skulle kunna anföras som skäl för att underlåta att följa en dom varigenom domstolen fastställer ett fördragsbrott enligt artikel 258 FEUF.
- 51 Under dessa förhållanden kan underlåtenheten i det nu aktuella fallet att följa fördragsbrottsdomen inte anses vara berättigad på grund av interna eller praktiska svårigheter, och inte heller av de särskilda omständigheter som Förenade kungariket har åberopat under det administrativa förfarandet och förevarande förfarande, vilka bland annat rör lagstiftningsförfarandet, de allmänna valen, de offentliga samråden, de geografiska särdragen, variationerna i hamnarnas storlek, svårigheterna att tillhandahålla både märkt bränsle och icke märkt bränsle, problemen av ekonomisk och säkerhetsmässig art liksom covid-19-pandemin.

- 52 Förenade kungariket kan inte heller vinna framgång med sitt argument att kommissionen dels missförstod dess resonemang kring de praktiska svårigheter som denna stat ställdes inför i samband med vidtagandet av åtgärder för att följa fördragsbrottsdomen, dels underlät att på ett adekvat sätt beakta dessa svårigheter.
- 53 För det tredje, vad gäller Förenade kungarikets argument att den fyramånadersfrist för inkommande med synpunkter på genomförandet av fördragsbrottsdomen som kommissionen beviljade i den formella underrättelsen var orimlig och otillräcklig, konstaterar domstolen att det följer av rättspraxis att syftet med det administrativa förfarandet är att ge den berörda medlemsstaten möjlighet att fullgöra sina skyldigheter enligt unionsrätten och att på ett ändamålsenligt sätt bemöta de anmärkningar som framställts av kommissionen. Detta innebär att kommissionen måste ge medlemsstaterna en rimlig tidsfrist för att besvara den formella underrättelsen och för att följa den dom om fördragsbrott som meddelats i enlighet med artikel 258 FEUF eller, i förekommande fall, för att förbereda sitt försvar. Vid bedömningen av om fristen är rimlig ska hänsyn tas till alla omständigheter som kännetecknar situationen i det enskilda fallet (se, analogt, dom av den 16 juli 2020, kommissionen/Rumänien (Bekämpning av pengatvätt), C-549/18, EU:C:2020:563, punkt 70 och där angiven rättspraxis).
- 54 I förevarande fall kan det konstateras att den frist på fyra månader som kommissionen beviljade Förenade kungariket i sin formella underrättelse varken var orimlig eller otillräcklig, särskilt med hänsyn till att totalt närmare 23 månader förflöt från det att fördragsbrottsdomen meddelades till dess att denna frist löpte ut.
- 55 För det fjärde, vad gäller Förenade kungarikets argument att kommissionen väckte förevarande talan för tidigt, räcker det att erinra om att det följer av rättspraxis att kommissionen, i egenskap av fördragets väktare enligt artikel 17.1 andra meningen FEU, har ett utrymme för skönsmässig bedömning när den ska besluta huruvida det är lämpligt att vidta åtgärder mot en medlemsstat och vid vilken tidpunkt fördragsbrottsförfarandet ska inledas mot denna medlemsstat, varvid de överväganden som ligger till grund för detta beslut inte kan påverka frågan huruvida talan kan tas upp till prövning och inte heller underkastas domstolens prövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 januari 2021, kommissionen/Slovenien (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, punkterna 47 och 48, och dom av den 8 mars 2022, kommissionen/Förenade kungariket (Bekämpning av bedrägerier i form av undervärdering), C-213/19, EU:C:2022:167, punkt 203 och där angiven rättspraxis).
- 56 Med hänsyn till detta utrymme för skönsmässig bedömning kan domstolen inte heller godta Förenade kungarikets argument att kommissionen åsidosatte principen om likabehandling genom att bevilja andra medlemsstater betydligt längre tidsfrister än den som Förenade kungariket beviljades för att följa fördragsbrottsdomen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 januari 2021, kommissionen/Slovenien (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, punkt 53).
- 57 För det femte, vad gäller Förenade kungarikets argument att förevarande talan har sin grund i att kommissionen gjorde en felaktig tolkning och missuppfattade skrivelsen av den 11 september 2020, konstaterar domstolen följande. Även om det antas att denna skrivelse, i motsats till vad kommissionen har hävdats, inte angav att förbudet mot att använda märkt bränsle för privata nöjesfartyg skulle gälla först från och med april 2022, så saknar en sådan omständighet betydelse för bedömningen av huruvida förevarande talan är välgrundad och påverkar inte slutsatsen i punkt 46 ovan, nämligen att Förenade kungariket den 15 september 2020 inte hade vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att följa fördragsbrottsdomen.

- 58 För det sjätte och sista kunde kommissionen inte, i motsats till vad Förenade kungariket har gjort gällande, i samband med sin talan i det mål som avgjordes genom fördragsbrottsdomen, med stöd av artikel 260.3 FEUF ha yrkat att domstolen skulle ålägga denna stat ekonomiska sanktioner. Den talan väcktes nämligen inte på grund av att nämnda stat hade underlåtit att uppfylla sin skyldighet att underrätta kommissionen om åtgärder för införlivande av direktiv 95/60, utan på grund av att detta direktiv inte hade införlivats på ett korrekt sätt. Det ankommer emellertid inte på domstolen att i ett domstolsförfarande som inleds enligt artikel 260.3 FEUF undersöka om en medlemsstat på ett korrekt sätt har införlivat ett direktiv (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 februari 2021, kommissionen/Spanien (Direktivet om personuppgifter – Straffrättsliga området), C-658/19, EU:C:2021:138, punkt 30 och där angiven rättspraxis).
- 59 Mot bakgrund av det ovan anförda fastställer domstolen att Förenade kungariket har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 260.1 FEUF genom att inte, vid utgången av den frist som angavs i kommissionens formella underrättelse, det vill säga den 15 september 2020, ha vidtagit alla de åtgärder som krävdes för att följa fördragsbrottsdomen.

Prövning av yrkandet om schablonbelopp

Parternas argument

- 60 Kommissionen anser att varje dröjsmål med att följa en dom från domstolen i sig utgör ett allvarligt åsidosättande av legalitetsprincipen och rättssäkerhetsprincipen och har därför yrkat att Förenade kungariket ska åläggas att betala ett schablonbelopp. Kommissionen har därvid hänvisat till punkt 10 och följande punkter i sitt meddelande SEC(2005) 1658 av den 12 december 2005, med rubriken ”Tillämpning av artikel [260 FEUF]” (EUT C 126, 2007, s. 15) (nedan kallat 2005 års meddelande).
- 61 Kommissionen har grundat sig på 2005 års meddelande och på meddelandet med rubriken ”Uppdatering av de uppgifter som används för att beräkna de standardbelopp och viten som kommissionen föreslår Europeiska unionens domstol inom ramen för överträdelseförfaranden” (EUT C 301, 2020, s. 1) (nedan kallat 2020 års meddelande) när den yrkat att detta schablonbelopp ska beräknas genom att det dagliga beloppet om 35 873,20 euro multipliceras med det antal dagar som förflutit mellan dagen då fördragsbrottsdomen meddelades och den dag då Förenade kungariket efterkom denna dom. Det dagliga beloppet beräknas genom att ett enhetligt basbelopp multipliceras med en koefficient för överträdelsens svårhetsgrad och en faktor ”n”. Kommissionen har preciserat att det sålunda erhållna schablonbeloppet inte får understiga ett belopp om 8 901 000 euro.
- 62 Kommissionen har för det första påpekat att det framgår av 2020 års meddelande dels att det enhetliga basbeloppet har fastställts till 1 052 euro, dels att faktorn ”n”, som tas med i beräkningen för att säkerställa att sanktionen får avskräckande verkan, för Förenade kungarikets del uppgår till 3,41.
- 63 För det andra, vad gäller överträdelsens svårhetsgrad, har kommissionen påpekat att syftet med direktiv 95/60 är att komplettera direktiv 2003/96 och främja att den inre marknaden förverkligas och fungerar väl genom att göra det möjligt att enkelt och snabbt identifiera dieselbrännolja som inte beskattas med den normala skattesatsen. Den anser att Förenade kungariket, genom att inte vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra oriktig användning av märkta varor, emellertid gjort det svårt, eller till och med omöjligt, för myndigheterna i andra

medlemsstater – särskilt de som har vatten som gränser till Förenade kungariket – att avgöra huruvida ett privat nöjesfartyg, som anskaffar märkt bränsle i Förenade kungarikets hamnar och därefter åker in på dessa andra medlemsstaters vatten, transporterar bränsle som lagenligt beskattats med full skattesats i Förenade kungariket. Det framgår dessutom av Förenade kungarikets regerings dokument av den 15 juli 2019, med rubriken ”Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft” (Genomförande av Europeiska unionens domstols dom om användning av dieselbrännolja i privata nöjesfartyg), genom vilket ett offentligt samråd inleddes i denna stat, att ett betydande antal privata nöjesfartyg påverkades av att Förenade kungariket inte hade vidtagit dessa nödvändiga åtgärder. Kommissionen anser följaktligen att koefficienten för överträdelsens svårhetsgrad är 10 av 20.

- 64 Förenade kungariket har genmält att även för det fall domstolen kommer fram till att fördragsbrottsdomen inte har följts, ska Förenade kungariket inte åläggas någon ekonomisk sanktion och, alternativt, att denna sanktion ska begränsas till ett schablonbelopp om högst 250 000 euro.
- 65 Vad gäller överträdelsens svårhetsgrad och medlemsstatens betalningsförmåga har Förenade kungariket anfört att det enligt fast rättspraxis ska beaktas dels vilka konsekvenser som underlåtenheten att följa fördragsbrottsdomen får för privata och offentliga intressen, dels hur brådskande det är att få den berörda medlemsstaten att fullgöra sina skyldigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 juli 2005, kommissionen/Frankrike, C-304/02, EU:C:2005:444, punkt 104, dom av den 14 mars 2006, kommissionen/Frankrike, C-177/04, EU:C:2006:173, punkt 62, och dom av den 10 januari 2008, kommissionen/Portugal, C-70/06, EU:C:2008:3, punkt 39).
- 66 Vad för det första gäller underlåtenhetens svårhetsgrad anser Förenade kungariket att det endast kan vara fråga om en begränsad överträdelse som inte alls är särskilt allvarlig, vilket innebär att bedömningen borde ligga i linje med domstolens bedömning i domen av den 10 januari 2008, kommissionen/Portugal (C-70/06, EU:C:2008:3), och att faktorn för svårhetsgrad därför inte ska vara högre än 3.
- 67 Förenade kungariket har inledningsvis påpekat att kommissionens talan inte innefattar någon analys av betydelsen av den unionsregel som överträtts.
- 68 Därefter har Förenade kungariket gjort gällande att kommissionen inte enbart ska visa att en fördragsbrottsdom inte har följts, utan även vilka konsekvenser detta får för den inre marknaden och för allmänna och enskilda intressen. Enligt Förenade kungariket har överträdelserna av direktiv 95/60 emellertid endast ytterst begränsade konsekvenser för dessa intressen med hänsyn till det heltäckande system som landet infört för att kontrollera att användarna av privata nöjesfartyg har betalat in tillbörligt skattebelopp. Det föreligger således inte några skatteförluster eller någon skada på den inre marknaden. Vad gäller de svårigheter som kommissionen har hänvisat till beträffande andra medlemsstaternas kontroll av att skatten har erlagts i vederbörlig ordning i Förenade kungariket, har denna stat gjort gällande dels att dessa svårigheter inte stöds av någon bevisning, dels att det kontrollsystem som införts i landet kan användas av myndigheterna i dessa andra medlemsstater.
- 69 Förenade kungariket anser dessutom att den bristande efterlevnaden är minimal, eftersom mindre än 0,2 procent av det märkta bränslet användes i denna stat för framdrivning av privata nöjesfartyg under åren 2017–2019.

- 70 I detta sammanhang bör det även beaktas att Förenade kungarikets skyldighet att följa fördragsbrottsdomen, sedan övergångsperiodens utgång den 31 december 2020, endast gäller Nordirland. Förenade kungariket har i detta avseende gjort gällande att antalet privata nöjesfartyg i Nordirland uppskattas till 1 500 och att endast 132 liter märkt bränsle har tillhandahållits användarna av dessa fartyg under perioden 1 januari–22 mars 2021.
- 71 Därefter har Förenade kungariket anfört att det följer av domstolens praxis att domstolen ska beakta medlemsstatens svårigheter att fullgöra sina skyldigheter när domstolen fastställer fördragsbrottets svårhetsgrad. Genom att under år 2019 genomföra ett offentligt samråd och anta den aktuella primära lagstiftningen har Förenade kungariket dessutom tagit betydande steg framåt sedan avkunnandet av fördragsbrottsdomen. Förenade kungariket har dessutom visat god vilja såtillvida att landet löpande har hållit kommissionen underrättad om de åtgärder som vidtagits. Det ska även beaktas det är första gången en talan väckts mot Förenade kungariket på grund av underlåtenhet att följa en dom från domstolen.
- 72 För det andra, vad gäller fördragsbrottets varaktighet, anser Förenade kungariket att perioden av underlåtenhet att följa fördragsbrottsdomen började löpa först vid den tidpunkt då domstolen anser att det blev praktiskt möjligt att följa densamma. Det följer nämligen av domen av den 28 november 2013, kommissionen/Luxemburg (C-576/11, EU:C:2013:773), att de praktiska svårigheterna ska beaktas när varaktigheten bedöms.
- 73 För det tredje har Förenade kungariket anfört att faktorn ”n” på 3,41, som anges i 2020 års meddelande, är alltför hög.
- 74 Förenade kungariket har härvid inledningsvis anfört att betalningsförmågan inte längre kan grundas på Förenade kungarikets bruttonationalprodukt (BNP) i dess helhet, eftersom skyldigheterna enligt direktiv 95/60 och artikel 260 FEUF sedan övergångsperiodens utgång inte längre omfattar Förenade kungariket annat än med avseende på Nordirland. Den nordirländska ekonomin utgjorde omkring 2,28 procent av Förenade kungarikets ekonomi år 2018, varför faktorn ”n” borde justeras på ett proportionellt sätt. I detta avseende ska det göras åtskillnad mellan förevarande mål och det mål som avgjordes genom domen av den 11 december 2012, kommissionen/Spanien (C-610/10, EU:C:2012:781), i vilken domstolen underkände Konungariket Spaniens argument att endast Baskiens BNP skulle beaktas med hänsyn till att åsidosättandet av unionsbestämmelserna endast avsåg denna del av Konungariket Spanien. I det målet var nämligen unionsbestämmelserna tillämpliga avseende denna medlemsstat i dess helhet, medan direktiv 95/60, i förevarande fall, numera är tillämpligt på och i Förenade Kungariket endast såvitt avser Nordirland. Eftersom kommissionen ansåg att faktorn ”n” skulle räknas om efter övergångsperiodens utgång, skulle det dessutom vara inkonsekvent att fortsätta att använda Förenade kungarikets totala BNP efter denna period.
- 75 Vidare ska det enligt Förenade kungariket beaktas att denna stat inte längre har någon plats i Europaparlamentet.
- 76 Domstolen är dessutom skyldig att beakta de mest aktuella uppgifterna vad gäller BNP. I detta avseende preciserade företrädaren för Förenade kungariket vid den muntliga förhandlingen att denna stats BNP för år 2020 uppgick till 2 156 073 miljoner brittiska pund (GBP) (cirka 2 423 426 miljoner euro).
- 77 Kommissionen har i sin replik anfört att domstolen kan ålägga Förenade kungariket en strängare påföljd än den som kommissionen har föreslagit.

- 78 Kommissionen har påpekat, för det första, att när det gäller fördragsbrottets svårhetsgrad spelar tydligheten av den skyldighet som inte har fullgjorts en viktig roll vid bedömningen av hur allvarlig överträdelsen är. Frågan är inte heller huruvida Förenade kungariket har iakttagit syftet med direktiv 2003/96, utan snarare huruvida denna stat har uppfyllt det tydliga och oundgängliga kravet i direktiv 95/60 att avskaffa rätten för privata nöjesfartyg att använda märkt bränsle. Det ankommer för övrigt inte på kommissionen att visa att överträdelsen faktiskt har fått konsekvenser.
- 79 Enligt kommissionen är det dessutom blott den omständigheten att de privata nöjesfartygen faktiskt har haft tillträde till flera medlemsstaters vatten med märkt bränsle, vilket myndigheterna i dessa stater med fog kunde anta inte hade beskattats, som har betydelse.
- 80 Därtill kommer att Förenade kungariket sköt upp antagandet av relevant sekundär lagstiftning två gånger. Det var dessutom först efter det att förevarande talan hade väckts som denna stat vidtog åtgärder inför antagandet av nämnda lagstiftning. Slutligen har kommissionen påpekat att den tagit i beaktande att det är första gången ett förfarande inleds mot Förenade kungariket på grund av underlåtenhet att följa en dom från domstolen.
- 81 Vid förhandlingen gjorde kommissionen gällande att det inte fanns anledning att sänka faktorn för svårhetsgrad på den grunden att överträdelsen i geografiskt hänseende sedermera kom att omfatta ett mindre område, eftersom denna områdesminskning följer av utträdesavtalet och inte av åtgärder som Förenade kungariket vidtagit för att följa fördragsbrottsdomen.
- 82 Kommissionen har för det andra, vad gäller överträdelsens varaktighet, anfört att det inte finns någon anledning att beakta vare sig praktiska svårigheter eller den omständigheten att Förenade kungariket har visat god vilja.
- 83 För det tredje, vad gäller faktorn "n", har kommissionen inledningsvis erinrat om att förevarande förfarande inleddes före övergångsperiodens utgång och att Förenade kungariket i sin helhet, i enlighet med artiklarna 127 och 131 i utträdesavtalet, var skyldigt att tillämpa och iakttä unionsrätten under den perioden.
- 84 Kommissionen har därefter påpekat att antalet platser som en medlemsstat har i parlamentet är en uppgift som används som variabel för att fastställa faktorn "n", eftersom denna uppgift är en god indikator på hur stor medlemsstaten är. Den omständigheten att Förenade kungariket inte längre har någon plats i parlamentet saknar därför relevans och är för övrigt en direkt följd av det utträdesavtal som Förenade kungariket har undertecknat. Kommissionen har anfört att denna stat i vilket fall som helst var företrädd i parlamentet vid den tidpunkt då fördragsbrottet fastställdes, det vill säga under år 2018.
- 85 Vad vidare gäller Förenade kungarikets argument att faktorn "n" bör sänkas av ekonomiska skäl, angav kommissionen vid förhandlingen att de siffror som lämnats av Förenade kungariket avseende år 2020 kunde betraktas som tillförlitliga. Enligt kommissionens meddelande med rubriken "Ändring av metoden för beräkning av standardbelopp och vite som kommissionen föreslår i överträdelseförfaranden vid Europeiska unionens domstol på grund av Förenade kungarikets utträde" (EUT C 129, 2021, s. 1) (nedan kallat 2021 års meddelande) ska faktorn "n" hädanefter fastställas till 3,70 för överträdelser som denna stat begår och lägsta schablonbelopp ska vara 8 215 000 euro.

- 86 Förenade kungariket har i sin duplik angett att landet rättade sig efter direktiv 95/60 den 1 oktober 2021. Det är således fel av kommissionen att yrka att Förenade kungariket ska påföras ekonomiska sanktioner, eftersom det framgår av domen av den 7 september 2016, kommissionen/Grekland (C-584/14, EU:C:2016:636, punkt 70) att sådana sanktioner syftar till att påskynda efterlevnaden av en dom i vilken domstolen fastställt ett fördragsbrott, för det fall fördragsbrottet fortfarande pågår.
- 87 Förenade kungariket har för det första, vad gäller fördragsbrottets svårhetsgrad, tillbakavisat kommissionens argument att det framgår av första skälet i direktiv 95/60 att de skyldigheter som följer av detta direktiv ska betraktas som betydande. Det framgår nämligen av domen av den 25 juni 2013, kommissionen/Republiken Tjeckien (C-241/11, EU:C:2013:423, punkt 54), att det som anges i ett skäl har ett lågt analytiskt värde vid bedömningen av den relativa betydelsen av en bestämmelse i förhållande till andra unionsbestämmelser. Dessutom innehåller väldigt många direktiv liknande formuleringar.
- 88 Därtill kommer att man måste beakta det slutliga mål som eftersträvas med direktiv 95/60, nämligen att genomföra ett harmoniserat system för uttag av punktskatt på dieselbrännolja. Enligt Förenade kungariket har kommissionen dessutom blandat ihop frågan om efterlevnaden av direktivet med frågan om vilka faktorer som är relevanta för bedömningen av hur allvarlig en överträdelse är.
- 89 Vidare är det av avgörande betydelse att det märkta bränsle som tillhandahölls användare av privata nöjesfartyg i Förenade kungariket utgjorde 0,2 procent av det märkta bränsle som distribuerades i den staten, och att det märkta bränsle som tillhandahölls användarna i Nordirland uppgick till 0,02 procent av marknaden i Förenade kungariket under juni-augusti 2019.
- 90 Den ringa betydelsen av överträdelsen av direktiv 95/60 framgår enligt Förenade kungariket också av den omständigheten att kommissionen endast har hänvisat till obekräftade uppgifter i pressen rörande böter som påförts användare av privata nöjesfartyg, i en enda medlemsstat, och att kommissionen inte har ingett några bevis för att sådana böter skulle ha dömts ut sedan i maj 2018. Det följer av domen av den 10 september 2009, kommissionen/Portugal (C-457/07, EU:C:2009:531, punkt 98) att när en medlemsstat, såsom i förevarande mål, har inkommit med detaljerade upplysningar som visar att en överträdelse har haft begränsade konsekvenser eller inga konsekvenser alls, ankommer det på kommissionen att visa varför domstolen bör godta dess ståndpunkt. Förenade kungariket har slutligen anfört att kommissionen inte med utgångspunkt i den ursprungliga överträdelsen kan bestrida den goda vilja som Förenade kungariket uppvisat.
- 91 För det andra, vad gäller faktorn "n", ska det enligt Förenade kungariket beaktas att unionsrätten numera endast är tillämplig på och i denna stat med avseende på Nordirland och att Nordirland, såsom förklarades vid förhandlingen, stod för 2,25 procent av BNP i Förenade kungariket år 2020. Domstolen ska nämligen vid sin bedömning utgå från storleken på ekonomin inom det territorium på vilket unionsrätten är tillämplig vid tidpunkten för den dom som kommer meddelas i förevarande mål.
- 92 Vid förhandlingen gjorde Förenade kungariket även gällande att denna stat, sedan utträdet ur unionen, befinner sig i en annan situation än medlemsstaterna, vilket innebär att det finns anledning att särbehandla Förenade kungariket när det gäller bland annat faktorn "n" och därvid sänka schablonbeloppet.

Domstolens bedömning

- 93 Domstolen konstaterar inledningsvis att även om Förenade kungariket den 1 oktober 2021 upphörde med sin underlåtenhet att till fullo följa fördragsbrottsdomen och det aktuella fördragsbrottet därför inte fortgår fram till domstolens prövning av de faktiska omständigheterna, har kommissionen, såsom framgår av punkt 27 ovan, vidhållit sitt yrkande om att Förenad kungariket ska förpliktas att betala ett schablonbelopp.
- 94 Det ska i detta hänseende påpekas att en ansökan i vilken kommissionen har yrkat att ett schablonbelopp ska föreläggas inte kan avvisas enbart av det skälet att den avser ett fördragsbrott som, även om det har haft en viss varaktighet, har upphört när domstolen prövar de omtvistade faktiska omständigheterna (dom av den 13 januari 2021, kommissionen/Slovenien (MiFID II), C-628/18, EU:C:2021:1, punkt 70).
- 95 Domstolen erinrar först och främst om att det i varje mål ankommer på domstolen att – med beaktande av omständigheterna i varje enskilt fall som den har att pröva och med hänsyn till den grad av påtryckning och avskräckande effekt som anses nödvändig – besluta om lämpliga ekonomiska sanktioner, bland annat för att förhindra att liknande överträdelser av unionsrätten upprepas (dom av den 20 januari 2022, kommissionen/Grekland (Återkrav av statligt stöd – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punkt 86 och där angiven rättspraxis).
- 96 Ett föreläggande att betala ett schablonbelopp och fastställandet av storleken på detta belopp ska, i varje enskilt fall, grunda sig på samtliga relevanta omständigheter avseende såväl det fastställda fördragsbrottets beskaffenhet som den attityd som intas av den medlemsstat mot vilken ett förfarande har inletts med stöd av artikel 260 FEUF. Domstolen tillerkänns enligt denna bestämmelse ett stort utrymme för skönsmässig bedömning för att avgöra om ett schablonbelopp ska utdömas eller inte och i förekommande fall för att besluta om beloppets storlek. Det ankommer på domstolen att inom sitt utrymme för skönsmässig bedömning fastställa schablonbeloppet så, att det dels är anpassat efter omständigheterna, dels står i proportion till den begångna överträdelser. Bland i detta avseende relevanta faktorer ingår den fastställda överträdelserns svårhetsgrad, den tid som överträdelsern pågått sedan domen i vilken överträdelsern fastställdes meddelats samt den aktuella medlemsstatens betalningsförmåga (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 november 2019, kommissionen/Irland (Vindkraftspark i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punkterna 113 och 114 och där angiven rättspraxis).
- 97 För det första, vad gäller överträdelserns svårhetsgrad, erinrar domstolen om att det är av vikt vilken betydelse den överträdda bestämmelsen har för upprättandet av den inre marknaden, vilket utgör ett av unionens grundläggande mål enligt artikel 3.3 FEU, såsom framgår av domen av den 20 januari 2022, kommissionen/Grekland (Återkrav av statligt stöd – Ferronickel) (C-51/20, EU:C:2022:36, punkt 98).
- 98 Det framgår i detta avseende av punkterna 44 och 46 i fördragsbrottsdomen dels att medlemsstaterna enligt artikel 1 i direktiv 95/60, jämförd med dess tredje skäl, är skyldiga att tillämpa ett i direktivet föreskrivet system för märkning för beskattningsändamål av bland annat dieselbrännolja som inte beskattas med full skattesats, dels att det mål som eftersträvas med direktivet, nämligen att komplettera direktiv 2003/96 och främja att den inre marknaden förverkligas och fungerar väl genom att göra det möjligt att enkelt och snabbt identifiera dieselbrännolja som inte beskattas med den normala skattesatsen, inte skulle kunna uppnås om medlemsstaterna tilläts medge att märkningen för beskattningsändamål användes även vad gäller dieselbrännolja som ska nyttjas på sådant sätt att den ska omfattas av normalskattesatserna.

- 99 Dessutom är de åtgärder som anges i direktiv 95/60, enligt första skälet i direktivet, inte bara nödvändiga utan oundgängliga för att förverkliga målen med den inre marknaden.
- 100 Förenade kungariket har förvisso anfört att det har infört ett heltäckande system som gör det möjligt att kontrollera att användarna av privata nöjesfartyg har betalat in det tillbörliga skattebeloppet, samt att detta system även skulle kunna användas av medlemsstaternas myndigheter vid senare kontroller, men att sådana kontroller i vilket fall som helst inte är huvudsyftet med direktiv 95/60.
- 101 Det är i detta avseende tillräckligt att erinra om att domstolen, i punkterna 52 och 53 i fördragsbrottsdomen, fann att den i direktiv 95/60 föreskrivna märkningen för beskattningsändamål av dieselbrännolja som är skattebefriad eller beskattad med en reducerad skattesats just syftar till att underlätta för skattemyndigheterna i en annan medlemsstat att kontrollera att den korrekta punktskatten faktiskt betalats i den medlemsstat där varan släpps för konsumtion, och att det har föga betydelse att andra kontrollmedel finns att tillgå, som till exempel uppvisande av ett kvitto som intygar att mellanskillnaden vad gäller punktskatten har betalats, vilket föreslagits av Förenade kungariket.
- 102 Det ska vidare erinras om att skyldigheten att vidta nationella åtgärder för att säkerställa ett fullständigt införlivande av ett direktiv utgör en väsentlig skyldighet för medlemsstaterna för att säkerställa att unionsrätten ges full verkan, och om att en underlåtenhet att uppfylla denna skyldighet följaktligen ska anses vara helt klart allvarlig (se, analogt, dom av den 25 februari 2021, kommissionen/Spanien (Direktivet om personuppgifter – Straffrättsliga området), C-658/19, EU:C:2021:138, punkt 64 och där angiven rättspraxis).
- 103 Såvitt avser Förenade kungarikets argument att överträdelsens svårhetsgrad är minimal på grund av att det märkta bränsle som tillhandahölls användare av privata nöjesfartyg i Förenade kungariket utgjorde 0,2 procent av det märkta bränsle som distribuerades i denna stat, konstaterar domstolen, i likhet med kommissionen, att den aktuella överträdelsen kunde leda till att ett stort antal användare av privata nöjesfartyg påfördes straffrättsliga påföljder och därigenom till att berörda enskilda och allmänna intressen trädde förnär. De brittiska medborgare som ville bege sig till Förenade kungarikets angränsande medlemsstaters vatten, liksom de medborgare i dessa angränsande medlemsstater som ville bege sig till Förenade kungarikets vatten och där blev tvungna att tanka märkt bränsle före återfärden till den angränsade medlemsstatens vatten, riskerade nämligen att stöta på problem och bötfällas vid en kontroll ombesörjd av myndigheterna i dessa angränsande medlemsstater.
- 104 Förenade kungariket har dessutom själv i sitt skriftliga yttrande angett att ett förbud mot märkt bränsle för att framdriva dessa fartyg hade betydande praktiska konsekvenser, vilket saknar logik om mängden märkt bränsle som tillhandahölls för detta ändamål var försumbar. Det framgår i övrigt av dokumentet av den 15 juli 2019, med rubriken "Implementation of the Court of Justice of the European Union (CJEU) judgment on diesel fuel used in private pleasure craft", genom vilket ett offentligt samråd inleddes i Förenade kungariket, att det i denna stat fanns ett stort antal privata nöjesfartyg och att en betydande mängd märkt bränsle användes för driften av dessa båtar.
- 105 Vad gäller de eventuella förmildrande omständigheter som Förenade kungariket har åberopat konstaterar domstolen inledningsvis, mot bakgrund av det som angetts i punkterna 49–51 ovan, att den inte kan godta Förenade kungarikets argument att den aktuella underlåtenheten, med hänsyn till de praktiska svårigheter som anförts, har en mycket låg svårhetsgrad. Domstolen har

nämligen vid upprepade tillfällen, inom ramen för bedömningen av ett fördragsbrotts svårhetsgrad, erinrat om att en medlemsstat inte kan åberopa bestämmelser, praxis eller förhållanden i sin interna rättsordning som grund för att underlåta att iaktta skyldigheter som följer av unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 december 2014, kommissionen/Sverige, C-243/13, EU:C:2014:2413, punkt 53, dom av den 13 juli 2017, kommissionen/Spanien, C-388/16, EU:C:2017:548, punkt 41, och dom av den 25 juli 2018, kommissionen/Spanien, C-205/17, EU:C:2018:606, punkt 62).

- 106 Vad därefter gäller den omständigheten att Förenade kungariket under det administrativa förfarandet regelbundet underrättade kommissionen om de åtgärder som landet avsåg att vidta för att följa fördragsbrottsdomen, erinrar domstolen om att medlemsstaterna under alla omständigheter har en skyldighet enligt artikel 4.3 FEU att samarbeta lojalt med kommissionen. Detta innebär att varje medlemsstat är skyldig att underlätta för kommissionen att fullgöra sina uppgifter, vilka enligt artikel 17 FEU består i att, som fördragets väktare, övervaka tillämpningen av unionsrätten under kontroll av domstolen (dom av den 8 mars 2022, kommissionen/Förenade kungariket (Bekämpning av bedrägerier i form av undervärdering), C-213/19, EU:C:2022:167, punkt 527).
- 107 Vid bedömningen av en överträdelses svårhetsgrad kan man således anse att det föreligger förmildrande omständigheter endast om medlemsstaten samarbetat med kommissionen på ett sätt som visar att medlemsstaten snarast möjligt avser att efterkomma en fördragsbrottsdom som meddelats mot den med stöd av artikel 258 FEUF.
- 108 I det nu aktuella fallet, tvärtemot vad Förenade kungariket uppgav för kommissionen i sin skrivelse av den 19 december 2018, underlät denna stat att under åren 2019 och 2020 genomföra de lagändringar som var nödvändiga för att efterkomma fördragsbrottsdomen. Förenade kungarikets tillkännagivande, i skrivelsen av den 11 september 2020, att beslutet om tidpunkten för upphävande av rätten att använda märkt bränsle för att framdriva privata nöjesfartyg skulle fattas först efter det att ett offentligt samråd hållits avseende upphävande av denna rätt inom andra sektorer än drift av dessa fartyg, innebär dessutom ett medgivande från denna stats sida att den hade kunnat efterkomma domen tidigare.
- 109 Under dessa förhållanden kan Förenade kungarikets samarbete med kommissionen under det administrativa förfarandet inte beaktas som en förmildrande omständighet.
- 110 Domstolen konstaterar härefter att det däremot ska betraktas som en förmildrande omständighet att Förenade kungariket har antagit en rad åtgärder såväl före väckandet av förevarande talan som under målets handläggning i syfte att följa fördragsbrottsdomen och, i synnerhet, att denna stat har upphört med det fördragsbrott som lagts den till last i och med ikraftträdandet, den 1 oktober 2021, av bestämmelserna i 2020 års finanslag (se, analogt, dom av den 31 mars 2011, kommissionen/Grekland, C-407/09, EU:C:2011:196, punkt 41).
- 111 Det kan likaså konstateras att även om den berörda medlemsstatens storlek inte i sig är relevant för bedömningen av fördragsbrottets svårhetsgrad, ska det likväl beaktas att direktiv 95/60 sedan den 1 januari 2021 är tillämpligt på och i Förenade kungariket endast med avseende på Nordirland, vilket innebär att verkningarna av fördragsbrottet blev mindre omfattande från och med det datumet.

- 112 Slutligen ska det också tas hänsyn till den förmildrande omständigheten att Förenade kungariket aldrig tidigare har underlåtit att följa en dom som domstolen meddelat med stöd av artikel 258 FEUF (se dom av den 30 maj 2013, kommissionen/Sverige, C-270/11, EU:C:2013:339, punkt 55).
- 113 För det andra, vad gäller överträdelsens varaktighet, räcker det att erinra om att denna beräknas med beaktande av den tid som förlöpt mellan, å ena sidan, den dag då fördragsbrottsdomen i fråga avkunnades med stöd av artikel 258 FEUF och, å andra sidan, den tidpunkt då domstolen prövar de faktiska omständigheterna eller – för det fall den infaller först – den dag den berörda medlemsstaten efterkommer denna dom (se, för ett liknande resonemang, dom av den 31 mars 2011, kommissionen/Grekland, C-407/09, EU:C:2011:196, punkt 35, och dom av den 12 november 2019, kommissionen/Irland (Vindkraftspark i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punkt 122).
- 114 I förevarande fall kan det konstateras att det gick 1079 dagar och således nästan tre år från det att fördragsbrottsdomen meddelades till dess att Förenade kungariket efterkom denna dom.
- 115 För det tredje, vad gäller betalningsförmågan, framgår det av rättspraxis att den berörda medlemsstatens BNP är en avgörande faktor som ska tjäna som utgångspunkt vid bedömningen av medlemsstatens betalningsförmåga och fastställandet av sanktioner som är tillräckligt avskräckande och samtidigt proportionerliga, så att upprepadet av liknande överträdelser av unionsrätten i framtiden motverkas på ett effektivt sätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 januari 2022, kommissionen/Grekland (Återkrav av statligt stöd – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punkterna 116 och 130).
- 116 Förenade kungariket har i detta avseende gjort gällande att endast Nordirlands BNP bör beaktas beträffande hela överträdelseperioden, medan kommissionen har uppfattningen att BNP i Förenade kungariket som helhet ska beaktas vad gäller hela denna period.
- 117 Domstolen konstaterar att även om unionsrätten enligt artikel 127.1 i utträdesavtalet förvisso var tillämplig på och i Förenade kungariket i dess helhet under övergångsperioden, det vill säga till och med den 31 december 2020, så avser det aktuella fördragsbrottet endast Nordirland sedan den 1 januari 2021.
- 118 Det framgår emellertid av artikel 12.1 i protokollet om Irland/Nordirland att det är myndigheterna i Förenade kungariket, och inte myndigheterna i Nordirland, som ansvarar för genomförandet och tillämpningen av de unionsrättsliga bestämmelser som gjorts tillämpliga genom protokollet på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland. I motsats till vad Förenade kungariket har hävdats saknar den omständigheten att Förenade kungariket sedan den 1 februari 2020 inte längre är en medlemsstat betydelse för bedömningen av Förenade kungarikets betalningsförmåga, varför denna stat inte ska behandlas annorlunda än medlemsstaterna i detta avseende.
- 119 Dessutom framgår det av rättspraxis (se punkt 115 ovan) att betalningsförmågan beaktas för att fastställa sanktioner som är tillräckligt avskräckande och samtidigt proportionerliga, och att syftet med detta är att effektivt motverka att liknande överträdelser av unionsrätten upprepas i framtiden. Om det vid beräkningen av en sanktion gentemot Förenade kungariket, i samband med bedömningen av betalningsförmågan, endast tas hänsyn till Nordirlands BNP såvitt avser det fortsatta fördragsbrottet efter övergångsperiodens utgång, blir denna sanktion emellertid inte tillräckligt avskräckande och bidrar följaktligen inte till att uppnå detta syfte.

- 120 Såsom framgår av punkt 111 ovan ska det dessutom betraktas som en förmildrande omständighet med betydelse för bedömningen av fördragsbrottets svårhetsgrad att unionsrätten, sedan övergångsperiodens utgång, inte längre är tillämplig på och i Förenade kungariket förutom med avseende på Nordirland, vilket innebär att det inte är motiverat att på nytt beakta denna omständighet vid bedömningen av Förenade kungarikets betalningsförmåga.
- 121 Mot bakgrund av det ovan anförda ska BNP i hela Förenade kungariket, under hela överträdelseperioden, beaktas vid fastställandet av denna stats betalningsförmåga.
- 122 De argument som anförts av Förenade kungariket föranleder inte någon annan slutsats. Det följer förvisso av domstolens praxis att det är den senaste utvecklingen av BNP som ska beaktas (dom av den 12 november 2019, kommissionen/Irland (Vindkraftspark i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punkt 124 och där angiven rättspraxis). Det går emellertid inte att av denna rättspraxis, i motsats till vad Förenade kungariket har gjort gällande, dra slutsatsen att domstolen endast ska beakta BNP för det territorium på vilket unionsrätten är tillämplig vid den tidpunkt då den prövar de faktiska omständigheterna.
- 123 Vad, å ena sidan, gäller kommissionens ståndpunkt att faktorn "n", i enlighet med 2021 års meddelande, ska fastställas till 3,70 för de överträdelser som Förenade kungariket begått och det lägsta schablonbeloppet till 8 215 000 euro, och, å andra sidan, Förenade kungarikets argument att kommissionens resonemang avseende denna stats betalningsförmåga strider mot detta meddelande, räcker det att erinra om att sådana riktlinjer som de som ges i kommissionens meddelanden inte är bindande för domstolen, men bidrar till att säkerställa insyn, förutsebarhet och rättssäkerhet vad gäller kommissionens eget handlande när den lämnar förslag till domstolen (dom av den 20 januari 2022, kommissionen/Grekland (Återkrav av statligt stöd – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punkt 95 och där angiven rättspraxis).
- 124 Därefter, vad gäller Förenade kungarikets argument som avser den omständigheten att den faktor "n" som kommissionen har anfört grundar sig på antalet platser som en medlemsstat har i parlamentet, och den omständigheten att Förenade kungariket inte längre har någon plats alls där, har domstolen tidigare slagit fast att det inte framstår som nödvändigt att beakta den berörda medlemsstatens institutionella vikt för att säkerställa en tillräckligt avskräckande verkan och förmå denna medlemsstat att ändra sitt nuvarande eller framtida beteende (dom av den 20 januari 2022, kommissionen/Grekland (Återkrav av statligt stöd – Ferronickel), C-51/20, EU:C:2022:36, punkt 115).
- 125 I övrigt framgår det av rättspraxis (se punkt 122 ovan) att hänsyn ska tas till den senaste utvecklingen av medlemsstatens BNP fram till den dag då domstolen prövar de faktiska omständigheterna (dom av den 12 november 2019, kommissionen/Irland (Vindkraftspark i Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, punkt 124 och där angiven rättspraxis).
- 126 Mot denna bakgrund finner domstolen att det med hänsyn till omständigheterna i målet är skäligt att fastställa det schablonbelopp som Förenade kungariket ska betala för perioden från den 17 oktober 2018 till och med den 30 september 2021 till 32 000 000 euro.
- 127 Förenade kungariket ska följaktligen förpliktas att till kommissionen betala ett schablonbelopp om 32 000 000 euro.

Rättegångskostnader

128 Enligt artikel 138.1 i domstolens rättegångsregler ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Förenade kungariket ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom fördragsbrottet har fastställts ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

- 1) **Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 260.1 FEUF genom att inte, vid tidpunkten för utgången av den frist som angavs i Europeiska kommissionens formella underrättelse, det vill säga den 15 september 2020, ha vidtagit de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom av den 17 oktober 2018, kommissionen/Förenade kungariket (C-503/17, EU:C:2018:831).**
- 2) **Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska till Europeiska kommissionen betala ett schablonbelopp om 32 000 000 euro.**
- 3) **Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland ska ersätta rättegångskostnaderna.**

Underskrifter